

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Lomnička, okres Brno-venkov

Lomnička 29, 666 01 Tišnov

Identifikátor zařízení: 600 109 658

Zřizovatel: Obec Lomnička, Lomnička 103, 666 01 Tišnov

Školský úřad Brno-venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno

Termín konání orientační inspekce: 12. a 13. října 1999

Čj.	123 113/99-11075
Signatura	ol3at103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Pro plánování výchovně vzdělávací práce škola využívá „Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy“ a časově tematické plány. Jednotlivé úkoly škola vybírá podle týdenního motivačního celku a zařazuje je do předem stanovených výchovných složek, které jsou prioritní pro realizaci klasického zaměstnání. Úkoly pro hry a pohybové činnosti jsou stanoveny obecně a škola je naplňuje v průběhu celého týdne. Tematická návaznost je patrna jen při plánování řízených aktivit. Všechny složky vzdělávací činností jsou však v plánech zahrnuty rovnoměrně a stanovené cíle jsou diferencované podle věku dětí a jsou v souladu se schváleným vzdělávacím programem.

Plánování práce s dětmi má v podmínkách školy dobrou úroveň a je funkční.

Podmínky vzdělávací činnosti

Kvalitu výchovně vzdělávací práce v mateřské škole velmi ovlivňuje složení pedagogického sboru. Dopolední práci s dětmi v průběhu celého školního roku zajišťuje pouze ředitelka, která má odbornou i pedagogickou způsobilost. Odpolední činnosti jsou vedeny pracovníci bez předepsaného vzdělání, která v MŠ působí současně i jako školnice a u dětí má pouze částečný pracovní úvazek. Střídání se učitelek při dopoledních činnostech a souběžné působení v přímé práci s dětmi v provozních podmínkách školy není možné. Organizace a využití pracovní doby učitelek jsou přizpůsobeny spíše provozním podmínkám školy než kvalitě výchovné práce. Personální obsazení a vytíženost pedagogického sboru, který v současném složení pracuje již druhý rok, neumožňuje individuální práci s dětmi.

Škola je umístěna v přízemí starší budovy v klidné části vesnice. U školy je menší dvorek a pěkná prostorná školní zahrada. Účelné vybavení zahrady pískovištěm, dřevěnými a kovovými průlezkami vytváří velmi dobré podmínky pro veškeré činnosti dětí.

Vnitřní členění a prostorové uspořádání MŠ klade zvýšené nároky na organizaci a bezpečnost. Třída a herna jsou od sebe odděleny vstupní chodbou a umývárna je umístěna až za šatnou dětí mimo třídu. Prostorové podmínky tříd ve vztahu k počtu dětí (kapacita MŠ je stanovena na 18 dětí, v tomto školním roce na základě odborného posudku OHS byla udělena výjimka a stanovena kapacita MŠ na dva roky pro 21 dětí) jsou značně omezené. Vhodná organizace práce, umístění hracích koutů a členění nábytku však vytváří bezpečné prostředí a podněcuje děti k spontánním činnostem. Všechny prostory jsou velmi vkusně vyzdobeny přírodninami a pracemi dětí, jsou čisté a světelně a tepelně na velmi dobré úrovni. Vybavení školy hračkami a pomůckami je převážně starší, ale funkční. Při jeho postupném doplňování vychází ředitelka z potřeb dětí a z cílů školy. Vzhledem k nedostatku skladových prostor je většinu pomůcek a hraček umístěna ve třídě a děti je mají volně dostupné. Audiovizuální technika je funkční a pravidelně využívána při výchovné práci. Škola je dobře vybavená pomůckami pro výtvarné a hudební činnosti.

Dětské a odborné literatury je ve škole dostatečné množství. Knihy jsou umístěny ve třídě a jsou k dispozici dětem i učitelkám.

Spontánní a řízené aktivity jsou zastoupeny vyváženě, i když přechody mezi nimi jsou často prováděny příliš organizovaně. Klasicky stanovený režim dne respektuje psychohygienické zásady. Doba mezi jídlem je optimální, pitný režim přirozeně funguje. Velkou pozornost škola věnuje pobytu venku. Snaží se co nejvíce činností realizovat v přírodě. Je respektována

i individuální potřeba spánku. Specifické podmínky pro děti talentované nebo zdravotně postižené škola nevytváří. Rodičům pouze zprostředkovává kontakt s logopedem.

Podmínky pro vzdělávací činnost jsou dobré. Na kvalitu výchovně vzdělávací práce školy má vliv vysoký počet dětí v MŠ. Přestože je kapacita vzhledem k prostorovým podmínkám tříd stanovena na 18 dětí, je v současné době na základě odborného posudku OHS v MŠ umístěno 20 dětí. Tento vysoký počet dětí klade velmi vysoké nároky na organizaci a zajištění bezpečnosti.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Při volbě metod a forem práce učitelka vychází z podmínek školy, počtu dětí a věkového složení třídy. Výchovně vzdělávací činnost organizuje převážně frontálním způsobem, kdy všechny děti pracují ve stejném čase a tempu a učitelka tak v podmínkách školy může zajistit bezpečnost všech dětí. Využité metody a formy práce jsou více rutinní, založené na zvýšené řízenosti. Přestože se učitelka snaží v činnostech uplatňovat prvky tvořivé dramatiky, zvýšená řízenost z její strany omezuje rozvoj samostatného myšlení a rozhodování dětí. Kladené nároky jsou diferencované k věku a možnostem jednotlivých dětí. Ze strany učitelky však nabídka individuálních a skupinových aktivit je velmi malá. Při všech činnostech vede učitelka děti k vzájemné spolupráci, upevňuje zdvořilostní návyky a svým laskavým jednáním vede k přirozené kázni. Vytváří i prostor pro vzájemnou komunikaci. Velkou péči věnuje upevňování hygienických a kulturních návyků a estetiky stolování. Je podporována a rozvíjena samostatnost dětí při sebeobslužných činnostech (příprava na pobyt venku, cvičení atd.). Nedostatečnou pozornost však škola věnuje sebeobsluze při stolování.

Organizace a způsob vzdělávacích činností jsou založeny na frontálním vedení. V podmínkách školy mají dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení

Motivace pro výchovně vzdělávací činnost je ze strany učitelky převážně aktivizující a podnětná. Učitelka v průběhu všech činností prověřuje dosud získané poznatky, dovednosti a návyky. Průběžně provádí hodnocení, které je převážně pouze kladné a povzbuzuje děti k další činnosti. Pěstuje u dětí zdravou sebedůvěru. Snaží se je vést i k sebehodnocení, ale ne vždy systematicky a přiměřeným způsobem.

Ve výchovně vzdělávacím působení školy celkově převládá pozitivní motivace a hodnocení. K sebehodnocení jsou však děti vedeny nahodile a ne vždy vhodným způsobem.

Motivace a hodnocení má v mateřské škole dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

Spolupráce a komunikace mezi dětmi navzájem a mezi dětmi a učitelkou je založena na velmi pěkných vzájemných vztazích a důvěře. Spolupráce mezi dětmi byla dobrá. Děti mezi sebou vzájemně spolupracovaly a pomáhaly si. Zvláště výrazná byla pomoc starších dětí mladším při přípravě na pobyt venku. Projevy agresivního chování se mezi dětmi v průběhu inspekce vůbec nevyskytovaly.

Celková atmosféra v mateřské škole je klidná a vstřícná. Učitelka dětem vytváří prostor pro rozvoj aktivní slovní zásoby. Vhodně kladenými otázkami podněcuje děti k řečové aktivitě

a k zjišťování příčinných souvislostí. Verbální projevy dětí a učitelky byly převážně vyvážené. Pouze při řízené činnosti přebírala aktivitu více učitelka a děti měly menší prostor pro volné vyjadřování.

Interakce a komunikace v mateřské škole je velmi dobrá. Je založená na důvěře, bezpečí, spolupráci a toleranci.

Spontánní činnosti

Spontánní hře je v mateřské škole věnován dostatečný prostor, který je časově vymezen režimem dne. Děti si mohou svobodně vybírat hračku a kamarády. Mohou si určovat i místo hry, což pro učitelku klade zvýšené nároky na organizaci a zajištění bezpečnosti dětí, jelikož hry probíhají současně ve dvou chodbou oddělených místnostech. Učitelka však vždy respektuje spontaneitu dětí a do hry výrazně nezasahuje, ale ani dětem nenabízí žádné další podněty a řízené aktivity. Nechává dětem prostor pro rozvíjení jejich fantazie a tvořivosti. Děti se mohou samostatně rozhodovat, uspokojovat potřebu pohybu a realizovat se dle vlastních představ. Ukončení her je prováděno učitelkou někdy příliš násilně a děti mnohdy nemají možnost hru dokončit.

Úroveň spontánních činností i přes některé nedostatky má dobrou úroveň

Řízené činnosti

Řízené činnosti jsou v mateřské škole prováděny organizovaně prostřednictvím klasického zaměstnání, kdy učitelka pracuje se všemi dětmi současně. Skupinové aktivity jsou realizovány jen velmi ojediněle. Řízená činnost je výrazně zaměřena na plnění úkolů v dané výchovné složce a na výkon dětí. Aktivitu přebírá převážně jen učitelka a děti pouze plní zadané úkoly. Učitelka využívá značné množství názorných pomůcek, navazuje na zkušenosti a zážitky dětí a kladené nároky diferencuje k jejich věku, aby nedocházelo k přetěžování. Na podněty učitelky děti reagují pohotově, dokáží se i značnou dobu soustředit na činnost a přesně plnit zadané úkoly. Při řízených činnostech není však vytvořen dostatečný prostor pro samostatné rozhodování a uplatnění vlastní aktivity dětí.

Úroveň řízených činností lze hodnotit jako dobrou. Dovednosti a návyky dětí jsou přiměřené jejich věku. V zaměstnání se projevuje snaha učitelky předat dětem velké množství nových informací. Přestože je přístup učitelky k dětem velmi vstřícný a otevřený, zvolený styl práce ji vede k přebírání aktivity a k značné řízenosti, což má za následek utlumování projevů dětí.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací práce školy je založena na plnění úkolů z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy. Podmínky pro výchovnou práci jsou z hlediska psychohygieny a estetiky a účelnosti vybavení dobré. Avšak z hlediska velikosti tříd, prostorového uspořádání a odborné a pedagogické způsobilosti učitelek ve vztahu k počtu zapsaných dětí jsou pouze omezené. Jednotlivé činnosti a přechody mezi nimi jsou v mateřské škole prováděny převážně organizovaně a řízeně. Motivace a hodnocení je pozitivní. Chybí však promyšlenější vedení dětí k sebehodnocení. Mezi dětmi panují otevřené a velmi vstřícné

vztahy. V MŠ převládá pozitivní sociální klima. Kvalita výchovně vzdělávací práce školy má dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování školy z hlediska dlouhodobých, střednědobých a krátkodobých záměrů není zcela ujasněné. Ředitelka vypracovala ve spolupráci s pedagogickou pracovnící „plán školy“, který však nerozlišuje cíle z hlediska dlouhodobosti a obecnosti. Pracovní plán na školní rok 1999-2000 se zaměřuje na rozvíjení osobnosti dítěte jako celku. Tento cíl má spíše dlouhodobý charakter a je rozpracován do několika úkolů, kde jsou částečně stanoveny i prostředky k naplňování. Četnost úkolů je značná a vzhledem k jejich obecnosti jsou i těžce vyhodnotitelné.

Pracovní plán byl projednán s rodiči i se zřizovatelem.

Plánování školy hodnotí ČŠI ještě jako dobré.

Organizování

Kompetence pracovník ředitelka vymezila v pracovních náplních a v „pracovním řádu a bezpečnostních pokynech pro práci učitelek v MŠ“, kde stanovila i organizační strukturu provozu školy. „Řád školy“, který slouží pro rodiče, obsahoval několik nedostatků, které byly v průběhu inspekce odstraněny. Všechny dokumenty sice ředitelce umožňují účinné řízení, ale jsou vypracované spíše formou příkazů a obsahují pouze povinnosti zaměstnanců a rodičů, ne jejich práva. Tento styl vypracování není v souladu s otevřeným a vstřícným vztahem mezi MŠ a rodinou, který na škole panuje.

Povinná dokumentace školy je vedena přehledně a v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb. , o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Informační systém školy je funkční. Pracovníci i rodiče jsou informováni včas a v potřebném rozsahu. Důvěrné informace jsou řádně zabezpečeny proti zneužití. Mateřská škola je velmi otevřená rodičům. Rodiče mohou přirozeně vstupovat do třídy a být přítomni práci s dětmi nebo se spolupodílet na nejruznějších aktivitách, které škola nabízí (besídky, pečení perníčků, karneval, výlety, ukázkové hodiny atd.). V rámci výchovného poradenství škola rodičům umožňuje individuální konzultace, nabízí odborné knihy a časopisy, zprostředkovává kontakt s logopedickou pracovnící a pedagogicko psychologickou poradnou a pořádá přednášky o zdravé výživě. Významně se i podílí na kulturním životě obce. Organizuje veřejná vystoupení a zúčastňuje se i výtvarných soutěží, kde děti získávají i nejvyšší ocenění. Úzce spolupracuje s okolními mateřskými školami a se základní školou.

Zájmové kroužky mateřská škola nenabízí.

Organizace provozu školy je vzhledem k celkovým podmínkám MŠ promyšlená a má dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka svým vstřícným přístupem vytváří pozitivní atmosféru na pracovišti. Pro učitelku bez odborné a pedagogické způsobilosti zajišťuje dostatek metodické a pedagogické literatury. Podněcuje učitelku k sebevzdělávání a poskytuje ji odbornou i metodickou pomoc. S učitelkou systematicky pracuje. Při každodenním kontaktu jí předává informace o dětech, o výsledcích činností a připravuje jí úkoly, které bude plnit při odpolední práci s dětmi. Sama se dle možností snaží zapojovat do vzdělávacích akcí, které pořádá ŠÚ. Vzhledem k tomu, že většina vzdělávacích seminářů probíhá v dopoledních hodinách, je z hlediska zajištění provozu školy účast na těchto akcích pouze velmi ojedinělá. Informace o nových trendech v předškolní výchově ředitelka většinou získává zprostředkovaně při konzultacích s okolními mateřskými školami a z odborných publikací. Pedagogickou pracovníci ředitelka vede spíše k uplatňování klasických forem a metod práce s dětmi. Nové trendy se v práci školy příliš neprojevují.

Pro hodnocení pracovnice ředitelka nemá vypracovaná kritéria. Školnici, která je i ve funkci učitelky, ředitelka odměňuje dle kvality odvedené práce.

Vedení a motivování pedagogické pracovnice v podmínkách školy má dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen účinný plán kontroly provozu školy a dodržování bezpečnosti. Stanovený plán je využíván a pravidelně vyhodnocován. Činnost provozní pracovnice kontroluje ředitelka při každodenním kontaktu s ní. Aktuální problémy řeší operativně a pružně reaguje na vzniklou situaci.

Kontrolu práce učitelky provádí ředitelka denně a využívá ji i jako prostředek odborného a metodického vedení. Hospitační činnost však není plánovaná. Při inspekci byl předložen pouze jeden hospitační záznam. Doporučení byla s učitelkou projednána, ale zatím nebyla realizována kontrola jejich naplňování.

Hospitační činnost školy není plánovaná a cílená. Je prováděna nahodile. Kontrolní mechanismy v provozních podmínkách školy však mají dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení v podmínkách mateřské školy je dobrá. Celková organizace je založena na otevřenosti školy a spolupráci s rodiči. Plánování z hlediska dlouhodobých úkolů není příliš ujasněné. V hospitační činnosti chybí cílenost a promyšlenost. Vedení a motivování pracovnice je založeno na pozitivních vzájemných vztazích a v rámci školy je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace dle § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- roční plán
- rozvrh pracovní doby učitelek
- režim dne

- pracovní řád a bezpečnostní pokyny pro práci učitelek
- řád MŠ
- přehled výchovné práce
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- rozpis výchovných složek v rámci týdne
- záznam o hospitaci
- plán kontrol
- podací deník
- dokumentace k zařazení do sítě škol č.j. 3888/98 ze dne 1. 2. 1999
- Odborné vyjádření OHS k celkové kapacitě MŠ ze dne 10. 8. 1992 č.j. 231.3/2617/92
- Odborné vyjádření OHS ke zvýšenému počtu dětí v MŠ na dva roky ze dne 24. 2. 1998 č.j. 1006/231.3/1998
- kniha úrazů

ZÁVĚR

Pozitiva :

- pozitivní klima školy
- otevřenost školy veřejnosti
- vstřícné a velmi pěkné vztahy mezi dětmi i mezi učitelkami a dětmi
- pěkná funkční zahrada

Negativa :

- v řádu školy chybí práva rodičů i pracovníc
- personální obsazení školy (ředitelka s pedagogickou i odbornou způsobilostí a učitelka se sníženým pracovním úvazkem bez předepsaného vzdělání)
- dopolední činnosti neustále zajišťovány jednou učitelkou, chybí souběžné působení pedagogických pracovníc
- vysoký počet dětí vzhledem k prostorovým a personálním podmínkám školy
- nedostatek prostoru pro další vzdělávání učitelek
- v řízených činnostech převládá řízenost ze strany učitelky na úkor spontaneity dětí
- neujasněnost v plánování z hlediska dlouhodobých a krátkodobých cílů

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávací činnosti a řízení školy jako dobrou.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou školou využívány hospodárně a efektivně, v souladu s jejich přidělením.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Tesaříková	v.r. Hana Tesaříková

V Lomničce dne 18. října 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 11. 1999

Razítko

Alena Stejskalová

Alena Stejskalová
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-11-19	123 142/99
Zřizovatel	1999-11-19	123 140/99

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nepodány